

โครงการส่งเสริมให้มีการพัฒนาและปรับปรุงฟาร์มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับฟาร์ม (GAP) และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการของเสียให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสม และสามารถนำผลผลิตมาใช้ประโยชน์ได้

๑.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถสร้างต้นแบบระบบบำบัดของเสียในรูปแบบระบบก๊าซชีวภาพแบบบุงพลาสติก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในฟาร์มของตนเองได้

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๒.๑ ประชุม วางแผน กำหนดเป้าหมาย

๒.๒ จัดอบรมเกษตรกรเพื่อให้ความรู้ในการจัดการของเสียให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสม

๒.๓ สร้างต้นแบบระบบบำบัดของเสียในรูปแบบระบบก๊าซชีวภาพแบบบุงพลาสติก

๒.๔ ติดตามและประเมินผลโครงการ

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ จัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของจังหวัดชลบุรี

โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของจังหวัดชลบุรี ประเด็นการพัฒนา : ที่ ๓ สร้างเสริมวัฒนธรรมผู้ประกอบการสำนึกค่า โครงการ : โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อยกระดับสินค้าเกษตร กิจกรรม : ส่งเสริม BCG Model ด้านเกษตรกรรม จังหวัดชลบุรี กิจกรรมย่อย : เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างสร้างสรรค์ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นนวัตกรรมและเทคโนโลยีเกษตร : ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและปรับปรุงฟาร์มให้ได้รับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับฟาร์ม (GAP) และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๑. หลักการและเหตุผล สืบเนื่องจากนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน : การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตแข่งขันยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนบนมิตรกับสิ่งแวดล้อม, ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๖๗) : สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ และแผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี ๕ ปี พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๘ ฉบับบทบท พ.ศ.๒๕๖๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างเสริมวัฒนธรรมผู้ประกอบการสำนึกค่า สภาพปัญหา / ความต้องการ : ปัจจุบันจังหวัดชลบุรีมีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๒,๔๘๖ ราย (ระบบเพาะเลี้ยงเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์, ๒๕๖๒) อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์มีการเติบโตและพัฒนาไปมาก ทั้งในเรื่องของการพัฒนาทางด้านสายพันธุ์ ด้านอาหาร และด้านการจัดการฟาร์ม ฟาร์มขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ส่วนใหญ่มีการพัฒนาปรับปรุงฟาร์มให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์ม (GAP) รวมถึงในด้านการจัดการของเสียจากฟาร์มปศุสัตว์ แต่สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อยนั้น การจัดการของเสียจากฟาร์มยังเป็นเรื่องที่ยังไม่ได้รับการใส่ใจมากนักเท่าที่ควร อีกทั้งยังก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ไม่ว่าจะเป็นกลิ่นเหม็นคาวคาวคาว น้ำ และอากาศ นอกจากนั้นยังมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งประกอบด้วยก๊าซมีเทน เป็นองค์ประกอบหลักในชั้นบรรยากาศอีกด้วย เป็นเหตุทำให้เกิดการสะสมในชั้นบรรยากาศและส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศของโลก ทำให้ภาวะโลกร้อนรุนแรงมากขึ้น สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงดำเนินการจัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการของเสียให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสมและสามารถนำผลผลิตมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ก๊าซชีวภาพ ปุ๋ยคอก เป็นต้น สามารถลดรายจ่ายค่าพลังงานในครัวเรือน และยังสามารถสร้างต้นแบบการจัดการของเสียที่ดีให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายอื่นๆ ต่อไป ๒. วัตถุประสงค์ ๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการของเสียให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสมและสามารถนำผลผลิตมาใช้ประโยชน์ได้ ๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถสร้างต้นแบบระบบบำบัดของเสียในรูปแบบระบบก๊าซชีวภาพแบบบุงพลาสติก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในฟาร์มของตนเองได้ ๓. ความเชื่อมโยงตามประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ - แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ : ที่ ๒ การสร้างฐานนวัตกรรมในการแข่งขัน - แผนระดับที่ ๒ แผนปฏิรูปประเทศ/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ/แผนความมั่นคง/แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ (อย่างน้อย ๒ แผน) (๑) เป็นประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านอาหาร (๒) การพัฒนาระบบนิเวศเกษตร /๔ เป้าหมาย...	-๒- ๔. เป้าหมาย - ผลลัพธ์ : ปริมาณของเสียจากฟาร์มและต้นทุนทางด้านพลังงานลดลง - ผลผลิต : เกษตรกรมีการพัฒนาและปรับปรุงฟาร์มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับฟาร์ม (GAP) และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ๑. การที่ของเสียจากฟาร์มลดลงร้อยละ ๕๐ ๒. ต้นทุนทางด้านพลังงานลดลงร้อยละ ๒๐ - กลุ่มผู้รับประโยชน์ : เกษตรกรรายย่อย กลุ่มเกษตรกรผู้มีความสนใจจำนวน ๕๐ ราย ๕. วิธีดำเนินการ ๑.) ประชุม วางแผน กำหนดเป้าหมาย ๒.) จัดอบรมเกษตรกรเพื่อให้ความรู้ในการจัดการของเสียให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสม ๓.) สร้างต้นแบบระบบบำบัดของเสียในรูปแบบระบบก๊าซชีวภาพแบบบุงพลาสติก ๔.) ติดตามและประเมินผลโครงการ ๖. ระยะเวลา เดือน ตุลาคม..... พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึงเดือน กันยายน..... พ.ศ. ๒๕๖๘ (๓๖๕ วัน) ๗. สถานที่ (หมู่ที่/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด) ทุกอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี (ยกเว้นอำเภอเกาะสีชัง) ๘. งบประมาณ เงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของจังหวัดชลบุรี จำนวน ๒๖๗,๐๐๐..... บาท (.....สองแสนหกหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน.....) โดยเบิกจ่ายจากงบดำเนินงาน จำนวน..... ๒๖๗,๐๐๐.....บาท (.....สองแสนหกหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน.....) งบลงทุน จำนวน.....๐.....บาท (.....) และนํายกจ่ายใช้จ่าย พร้อมกันแบบบูรณาการประกอบ ตามเอกสารแนบท้าย ๙. หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี ๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบทรัพย์สิน (แบบหนังสือยืนยันจากหน่วยงาน) ๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จังหวัดชลบุรี สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนจากการลงทุนในการเลี้ยงสัตว์ เมื่อมีผลกำไร จะส่งผลให้เกษตรกรสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างมั่นคง มีคั่ง ยั่งยืน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการฟาร์มปศุสัตว์ลดลง ๑๒. ผู้เสนอโครงการ ลงชื่อ (.....นายชวนะ ทองเย็น.....) ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดชลบุรี /๑๓. ผู้รับชอบ...
--	--

๓.๒ จัดอบรมโครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อยกระดับสินค้าเกษตร กิจกรรม : ส่งเสริม BCG Model ด้านเกษตรกรรม จังหวัดชลบุรี กิจกรรมย่อย : เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างสร้างสรรค์ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นนวัตกรรมและเทคโนโลยีเกษตร : ส่งเสริม ให้มีการพัฒนาและปรับปรุงฟาร์มให้ได้รับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับฟาร์ม (GAP) และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ ค่ายลูกเสือสวนปรีชา ตำบลนาป่า อำเภอมะนิวยชลบุรี จังหวัดชลบุรี

๓.๓ ดำเนินการจัดตั้งและสร้างต้นแบบระบบบำบัดของเสียในรูปแบบระบบก๊าซชีวภาพแบบถุงพลาสติก ในพื้นที่ ๑๐ อำเภอภายในจังหวัดชลบุรี

๓.๔ ติดตามและประเมินผลโครงการ

ผลการดำเนินการ

- เกษตรกรประหยัดต้นทุนทางพลังงานโดยการใช้ก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์แทนการซื้อก๊าซหุงต้มแบบถังได้ร้อยละ ๘๐ โดยก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์สามารถใช้ติดต่อกันได้นานมากกว่า ๓ ชั่วโมง และเมื่อเติมมูลสัตว์ทุกวัน ทำให้ก๊าซชีวภาพถูกผลิตขึ้นใหม่ทุกวัน เพียงพอต่อการใช้งานภายในครัวเรือน
- ลดกลิ่นไม่พึงประสงค์จากมูลสัตว์ภายในฟาร์มจากการนำมูลสัตว์ไปหมักเพื่อให้เกิดก๊าซ
- ได้รับปุ๋ยหมักชีวภาพจากมูลเก่าที่ล้นออกจากบ่อ นำไปใส่พืชผักและหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้

๔. ปัญหา-อุปสรรค

๔.๑ หากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่ใส่ใจดูแล ตรวจสอบ และซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตก๊าซชีวภาพ จะทำให้ผลประโยชน์ทั้งของเกษตรกรและต่อสิ่งแวดล้อมจากโครงการสิ้นสุดลง

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑ ลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตก๊าซชีวภาพ

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (KSF)

๖.๑ มีแหล่งวัตถุดิบที่มั่นคงและเพียงพอ - มีมูลสัตว์ใส่ในระบบหมักอย่างต่อเนื่องทุกวัน

๖.๒ ระบบจัดการมูลสัตว์และน้ำเสียมีประสิทธิภาพ - มีการแยกเศษหินและเศษฟางจากมูลสัตว์ก่อนเข้าสู่ระบบหมัก

๖.๓ สภาพแวดล้อมของฟาร์มเหมาะแก่การเกิดก๊าซ - วางระบบหมักไว้กลางแจ้ง ทำให้เกิดก๊าซชีวภาพอย่างต่อเนื่อง

๖.๔ การใช้ประโยชน์จากก๊าซชีวภาพอย่างคุ้มค่า - นำก๊าซไปใช้หุงต้มในครัวเรือน ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน

๖.๕ การใช้กากหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์

- กากที่เหลือจากการหมัก สามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ยรดพืชหรือปลูกหญ้าอาหารสัตว์
- ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยเคมี และส่งเสริมระบบเกษตรแบบหมุนเวียน

